

2. ตลาดหลักทรัพย์

โดย ครูภูมิวัฒน์ เกื้อทาน

ตลาดหลักทรัพย์/ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์ คือตลาดทุนอีกประเภทหนึ่ง เป็นแหล่งระดมเงินออมระยะยาวเกิน 1 ปี เป็นแหล่งซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อจัดสรรให้ผู้ต้องการเงินทุนระยะยาวนำไปใช้ในกิจการ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand :SET) เป็นตลาดทุนและแหล่งซื้อขายหลักทรัพย์และระดมเงินทุนที่สำคัญของประเทศ โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. รับจดทะเบียนหลักทรัพย์และเปิดเผยข้อมูลบริษัทจดทะเบียน
2. กำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์/สมาชิกที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการซื้อขาย

แหล่งที่มาของเงินทุนในตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีที่มาของเงินลงทุน 2 แหล่ง ดังนี้

1. แหล่งเงินทุนภายใน (Internal Sources) ได้แก่ เงินทุนที่เจ้าของกิจการนำมาลงทุน เงินทุนจากเครือข่าย
2. เงินทุนภายนอก (External Sources) ได้แก่ เงินกู้ยืมจากบุคคลภายนอก ได้แก่ เงินกู้ธนาคาร การออกหุ้น การใช้เครดิต การซื้อสินค้าเงินเชื่อ โดยแบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่
 - 1) เงินทุนระยะสั้น เป็นเงินกู้ยืมกำหนดชำระคืนไม่เกิน 1 ปี
 - 2) เงินทุนระยะกลาง ได้แก่ หุ้นกู้ การออกพันธบัตร เงินกู้สถาบัน
 - 3) เงินทุนระยะยาว เงินทุนที่มีระยะตั้งแต่ 5-15 ปีขึ้นไป

ส่วนประกอบของตลาดหลักทรัพย์ฯ

1. ฝ่ายกำหนดนโยบาย เรียกว่า คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ประกอบด้วย รมต.คลัง ผู้ว่าการธนาคารฯ ป.คลัง ป.พาณิชย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ 4-6 คน (แบ่งเป็น กฎหมาย บัญชี เงิน ด้านละ 1 คนและเลขาฯ อีก 1 คน) โดยกำหนดแนวทางเกี่ยวกับ
 - 1) ตลาดหลักทรัพย์
 - 2) คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ
 - 3) บริษัทจดทะเบียน
2. ฝ่ายบริหาร เป็นผู้จัดการกิจการของตลาดหลักทรัพย์ตามนโยบาย

องค์ประกอบของตลาดหลักทรัพย์ฯ

1. สถานที่ซื้อขายหลักทรัพย์
2. สมาชิกตลาดหลักทรัพย์
3. หลักทรัพย์จดทะเบียน (หุ้น อนุพันธ์)
4. ผู้ลงทุน แบ่งเป็น
 - 1) นักเก็งกำไร (ระยะสั้น)
 - 2) นักลงทุนระยะยาว

บริษัทสมาชิกในตลาดหลักทรัพย์ฯ

บริษัทสมาชิกในตลาดหลักทรัพย์ (Broker) หมายถึง บริษัทหลักทรัพย์และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่มีใบอนุญาตนายหน้าฯ และได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทน (นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์) โดยเรียกเก็บค่านายหน้า ค่าธรรมเนียม และค่าบริการอื่นๆ ซึ่งมีหน้าที่ดังนี้

1. ค้าหลักทรัพย์
2. เป็นที่ปรึกษาการลงทุน
3. จัดจำหน่ายหลักทรัพย์
4. จัดการกองทุนรวม
5. จัดการกองทุนส่วนบุคคล
6. เป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ (ให้กู้ยืมเงินลงทุน)

คุณสมบัติของบริษัทสมาชิก

1. ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ฐานะการเงินดี ผลดำเนินงานดี มีความพร้อม มีความสามารถ มีประสบการณ์ ซื่อสัตย์ มีจรรยาบรรณ
2. ได้รับสิทธิให้ทำการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ตามข้อบังคับ รวมทั้งจัดส่งงบการเงินและงาน ตามข้อกำหนด

มาตรฐานงานด้านธุรกิจหลักทรัพย์

1. การพิจารณารับลูกค้า
2. การรับคำสั่งซื้อขาย
3. การปฏิบัติตามคำสั่งผู้ลงทุน
4. การแจ้งผลการซื้อขาย
5. การจัดทำบันทึก
6. การชำระราคา
7. การจัดเก็บเอกสาร

มาตรการคุ้มครองผู้ลงทุน

1. พัฒนาคุณภาพของบริษัทจดทะเบียน
2. เพิ่มประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุน
3. เสริมสร้างเสถียรภาพและสภาพคล่องในการซื้อขายหลักทรัพย์
4. สร้างความน่าเชื่อถือต่อตลาดหลักทรัพย์โดยกำกับดูแลการซื้อขาย
5. พัฒนาช่องทางเผยแพร่ข้อมูล และจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้แก่ผู้ลงทุน

ข้อควรระวังในการซื้อขายหลักทรัพย์

1. คำสั่งซื้อ - ขายหลักทรัพย์
2. เอกสารการลงทุน
3. รายงานยอดหลักทรัพย์คงเหลือในบัญชี
4. ความเคลื่อนไหวในบัญชี

หน้าที่/ความรับผิดชอบของ คณะ กสท.

1. วางนโยบายควบคุมการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์
2. รับผิดชอบเบี่ยงนหลักทรัพย์
3. ห้ามซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนตามที่เห็นสมควร
4. ห้ามสมาชิกทำการซื้อขายเฉพาะราย
5. เพิกถอนหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์
6. คุ้มครองประโยชน์ผู้ลงทุน
7. ฟ้องร้องบังคับคดีเรียกค่าเสียหาย

ผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

1. Conservative (ไม่ชอบเสี่ยง)
2. Enterprising (ชอบเสี่ยง)
3. Speculator (นักเก็งกำไร)